

4037061 NSAN/M : สาขาวิชา : การพยาบาลผู้ใหญ่ ; พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริโภคอาหาร/ไตวายเรื้อรัง

ศศิธร ชำนาญผล : พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง คณะกรรมการ  
ควบคุมสารนิพนธ์ : ศิริอร สินธุ, D.N.Sc., เพ็ญศรี ระเบียบ, M.S. 40 หน้า ISBN 974-662-545-4

ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังไม่สามารถกำจัดของเสียออกจากร่างกายได้ตามปกติ ถ้าไม่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ถูกต้อง อาจทำให้มีของเสียคั่งอยู่ในร่างกายมากเกินไป หรือทำให้เกิดการเสื่อมของอวัยวะในร่างกายถึงระดับที่อาจเป็นอันตรายแก่ชีวิต หรือต้องใช้เวลารักษาในโรงพยาบาลนาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง จำนวน 28 รายชาย 11 ราย หญิง 17 ราย อายุ ระหว่าง 30 – 80 ปี รับประทานอาหารที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี รักษาโดยวิธีการรับประทานยาเท่านั้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่มีฐานะที่ยากจน ได้อาหารจากแหล่งธรรมชาติ แปรเปลี่ยนไปตามฤดูกาล การซื้ออาหารมักมีข้อจำกัดของชนิดของอาหาร การกินเพื่อให้สามารถมีชีวิตอยู่ได้มากกว่าการกินเพื่อควบคุมอาการของโรค รับประทานอาหารตามความคุ้นเคยซึ่งเป็นอาหารรสจัดและเค็ม ไม่ชอบอาหารที่มีไขมันและน้ำตาล มีความเชื่อและค่านิยมเกี่ยวกับอาหารที่มีอิทธิพลจากประเพณีและวัฒนธรรม เช่นการกินอาหารดิบประเภทเนื้อสดๆ แสดงถึงความกล้าหาญ ผู้ป่วยชายที่ได้รับการดูแลจากภรรยาและลูกในการรับประทานอาหารจะมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เหมาะสมกว่าผู้ป่วยหญิงที่ไม่มีแรงสนับสนุนจากสมาชิกในครอบครัว ผู้ป่วยจะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคอาหารเมื่อมีอาการผิดปกติแสดงให้เห็น แพทย์และพยาบาลต้องดูแลผู้ป่วยจำนวนมากและมีเวลาน้อยในการให้คำแนะนำที่ชัดเจนเกี่ยวกับการรับประทานอาหารว่าควรควบคุมอาหารอะไร อย่างไรและปริมาณมากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้คือเจ้าหน้าที่สุขภาพควรมีความเข้าใจถึงพื้นฐานความเป็นอยู่ของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังก่อนให้คำแนะนำในเรื่องการรับประทานอาหาร เพื่อให้คำแนะนำที่ผู้ป่วยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ